

IKAALISTEN KAUPUNKI

KAURARANNAN RANTA-ASEMAKAAVA

KAAVASELOSTUS

Kaavaehdotus

Versio 1.1

27.8.2021

Nosto Consulting Oy

Sisällysluettelo

1. Perus- ja tunnistetiedot	5
1.1. Tunnistetiedot	5
1.2. Kaava-alueen sijainti	5
1.3. Kaavan tarkoitus	5
2. Lähtökohdat.....	7
2.1. Selvitys suunnittelualueen oloista.....	7
Alueen yleiskuvaus	7
Luonnonympäristö ja maisema	7
Rakennettu ympäristö	8
Palvelut.....	15
Vesihuolto	15
Virkistysalueet	16
Muinaismuistot.....	16
Maanomistus	16
2.2. Suunnittelutilanne.....	16
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	16
Maakuntakaava	17
Yleiskaava	21
Ranta-asemakaava	21
Rakennusjärjestys	21
Emätilaselvitys	22
Luontoselvitys.....	23
Vanha rakennuskanta.....	24
Kaavan pohjakartta.....	24
Rakennuskiellot	24
2.3. Suunnittelun lähtökohdat	24
Kyläalue.....	24
Tuulivoima-alue.....	28
3. Suunnittelun vaiheet.....	29
3.1. Asemakaavan suunnittelun tarve, suunnittelun käynnistäminen	29

3.2.	Osallistuminen ja yhteistyö	29
	Viranomaisyhteistyö.....	29
	Osalliset ja vireille tulo	29
	Kaavaluonnos	29
	Kaavaehdotus	29
	Kaavan hyväksyminen.....	29
4.	Ranta-asemakaavan kuvaus.....	30
4.1.	Kaavan rakenne	30
	Mitoitus.....	30
	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	31
4.2.	Aluevaraukset	31
	Korttelialueet	31
	Maa- ja metsätalousalueet	32
	Tie- ja liikennealueet	32
4.3.	Ranta-asemakaavan vaikutukset	33
	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	33
	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	38
	Taloudelliset vaikutukset.....	39
5.	Ranta-asemakaavan toteutus	40
5.1.	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	40
5.2.	Toteuttaminen ja ajoitus	40
5.3.	Toteutuksen seuranta.....	40

LIITTEET

- 1) Asemakaavan seurantalomake
- 2) Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 3) Kaavakartta, kaavamerkinnot ja -määräykset
- 4) Emätilaselvitys
- 5) Lausunnot ja mielipiteet kaavaluonnoksesta
- 6) Kaavanlaatijan vastine lausuntoihin ja mielipiteisiin kaavaluonnoksesta
- 7) Luontoselvitys
- 8) Kartta kylärajauksesta
- 9) Havainnekuva
- 10) Maisemavaikutukset
- 11) Kartta kyläalueen vakituisen asumisen ja loma-asumisen rakennuspaikoista

VERSIONHISTORIA

0.9	Kaavaluonnos	2.4.2019	Käsitelty Ikaalisten ympäristölautakunnassa 18.6.2019 § 45
1.0	Kaavaehdotus	25.11.2020	Käsitelty Ikaalisten ympäristölautakunnassa 8.12.2020 § 52, palautettu valmisteluun
1.1	Kaavaehdotus	27.8.2021	Käsitelty Ikaalisten kaupunginhallituksessa pp.kk.2021 § nn

1. Perus- ja tunnistetiedot

1.1. Tunnistetiedot

IKAALISTEN KAUPUNKI KAURARANNAN RANTA-ASEMAKAAVA

Ranta-asemakaava koskee:

Kiinteistöä 143-423-7-80 Kauraranta

Ranta-asemakaavalla muodostuu:

Korttelit 1-5, maa- ja metsätalousaluetta, maisemallisesti arvokasta peltoaluetta sekä liikennealuetta.

Suunnitteluorganisaatio

Ranta-asemakaavan laadinnasta on vastannut Pasi Lappalainen Nosto Consulting Oy:stä (Turku). Kaavan tekninen piirtäminen on tehty FlexiTon Informáciotechnologiai Kft:ssä (Budapest, Unkari).

Käsittelyvaiheet

Kaavatyön vireille tulosta on kuulutettu	21.2.2019
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä	21.2.2019 – 22.3.2019
Kaavaluonnos on ollut nähtävillä	27.6.2019 – 29.7.2019
Kaavaehdotus on ollut nähtävillä	___.'___.'___ - ___.'___.'___
Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaavan	___.'___.'___

1.2. Kaava-alueen sijainti

Kaava-alue sijaitsee Ikaalisissa Kyrösjärven rannalla noin 28 kilometrin päässä pohjoiseen Ikaalisten keskustasta. Linnuntietä matkaa on noin 8,5 kilometriä.

Sijainnista on kartta osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (liite 2).

1.3. Kaavan tarkoitus

Suunnittelutyön tavoitteena on suunnitella alueelle kantatilarakastelun mahdollistama määrä rakennuspaikkoja siten, että kaavan voimaantulon jälkeen kantatilan (emätilan) alueelle ei jää enää käyttämätöntä rantarakennusoikeutta.

Ranta-asemakaava laaditaan maakuntakaavan mukaiselle kyläalueelle, jossa tulee sovellettavaksi maankäyttö- ja rakennuslain 73

§:n 2 momentti. Suunniteltaessa kyläalueelle ranta-asemakaavaa laissa ei ole vaatimusta yhtenäisestä rakentamattomasta ranta-alueesta vastaavassa laajuudessa, mitä laissa säädetään muutoin ranta-alueiden suunnittelusta.

Laadittavalla ranta-asemakaavalla ei arvioida olevan sellaisia vaikutuksia, että ne olisivat valtakunnallisia tai maakunnallisesti merkittäviä. Kaavamuutoksen ei arvioida myöskään olevan valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeä.

2. Lähtökohdat

2.1. Selvitys suunnittelualan oloista

Alueen yleiskuvaus

Suunnitteluala sijaitsee Ikaalisten Tevaniemen kyläalueella, ja se käsittää Kaurarannan kiinteistön 143-423-7-80, joka sijaitsee kolmella palstalla. Suunnitteluala rajautuu seututiehen 276, ja suunnittelualan pinta-ala on 16,30 hehtaaria. Suunnittelualaalla on todellista rantaviivaa noin 415 metriä ja muunnettua rantaviivaa noin 400 metriä.

Kaava-alueen ohjeellinen rajausta valkoisella:

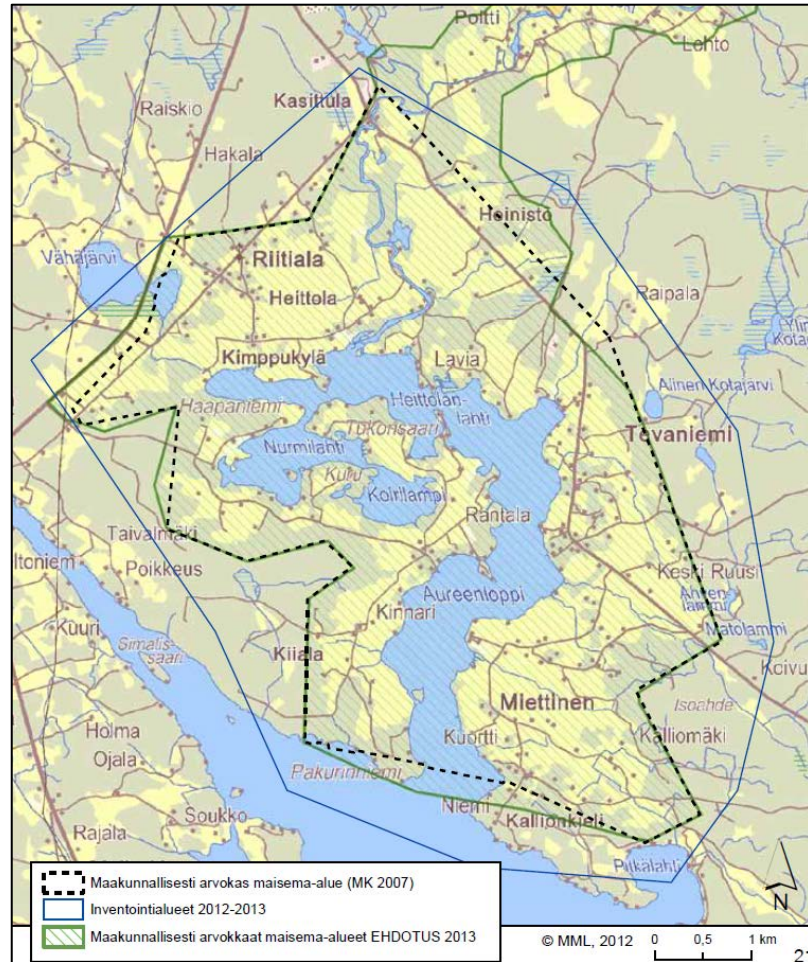

Lähde: Maanmittauslaitoksen kiinteistörekisteri. ©MML

Luonnonympäristö ja maisema

Suunnitteluala on pääosin tasaista peltoaukeaa. Luhalahdentien itäpuolen viljeltyjen peltoalueiden jälkeen alkavat laajat metsäalueet. Alue kuuluu maisematyypijaossa Suomenselän vedenjakajaseutuun Pohjanmaan ja Järvi-Suomen välillä, jossa korkeuserot jäävät yleensä alle 20 metrin. Suunnitteluala kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen Kallionkielen-Tevaniemen-Riitialan maisema-alueeseen, jolle on ominaista laajat ja avoimet viljelykset, ryhmäkylät ja tiiviit kyläkeskukset sekä tärkeä asutukseen vaikuttanut

vesistö Kyrösjärvi. (Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi, Pirkanmaan maakuntakaava 2040.)

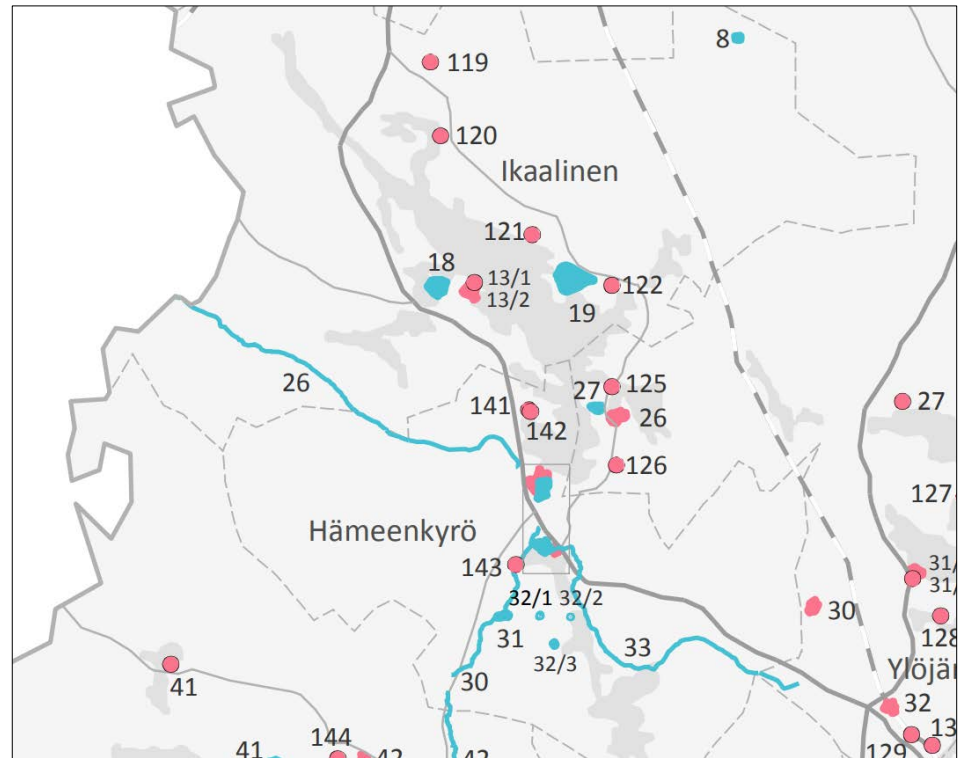
Kallionkielen-Tevaniemen-Riititalan maakunnallisesti arvokas maisema-alue.
Lähde: Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi, Pirkanmaan maakuntakaava 2040

Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue on osa Kyrösjärven rannalla olevaa Tevaniemen kyläkeskusta, ja alueelle on rakennettu yksi maatilatalouden talouskeskus. Suunnittelualue on maakunnallisesti arvokasta Kallionkielen-Tevaniemen-Riititalan maisema-alueita, maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (Tevaniemen keskusta) sekä maakunnallisesti arvokasta Tevanimen kulttuurimaisemaa. Tevaniemen kylässä on säilynyt vanhaa rakennuskantaa, kuten kansakoulu, meijerirakennus, maamiesseurantalo sekä useita maaseudun pihapiirejä. Tärkeä asutukseen vaikuttanut tekijä on ollut Kyrösjärvi, jonka rannoille rautakauden puolivälistä lähtien syntynyt asutus on säilynyt samoilla paikoilla näihin päiviin saakka.

Kyläasutus on muodostunut vanhoista talonpoikaisista maalaista-loista, jotka sijaitsevat rinteillä ja kumpareilla metsän ja viljelysten vaihtumisvyöhykkeellä. (Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi, Pirkanmaan maakuntakaava 2040.)

Tevaniemen keskustan maakunnallisesti merkittävä maaseudun rakennettu kulttuuriympäristö (kartassa nro 120):

Rakennetut kulttuuriympäristöt

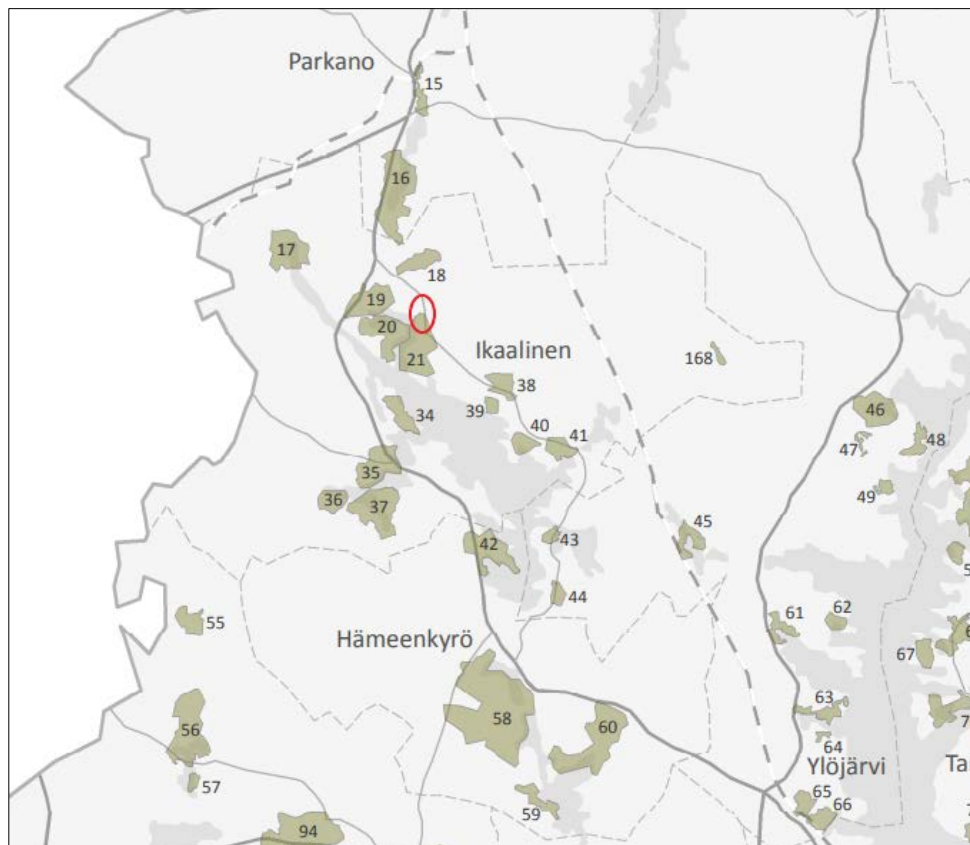
- Valtakunnallisesti merkittävä
- Maakunnallisesti merkittävä
- Valtakunnallisesti merkittävä
- Valtakunnallisesti merkittävä
- Maakunnallisesti merkittävä
- Kohteet esitetty erillisillä kartoilla

Lähde: Pirkanmaan maakuntakaava 2040, liite 2

Pirkanmaan maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden maatalousalueiden määrittelyn lähtöaineistona ovat Pirkanmaan 1.

maakuntakaavan maatalousalueet, joilla on erityisiä kulttuuri- ja maisema-arvoja. Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ei esitetä maakuntakaavassa niiltä osin, jotka ovat yhteneviä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kanssa.

Tevaniemen kulttuurimaisema. Suunnittelualueen rajausta punaisella.

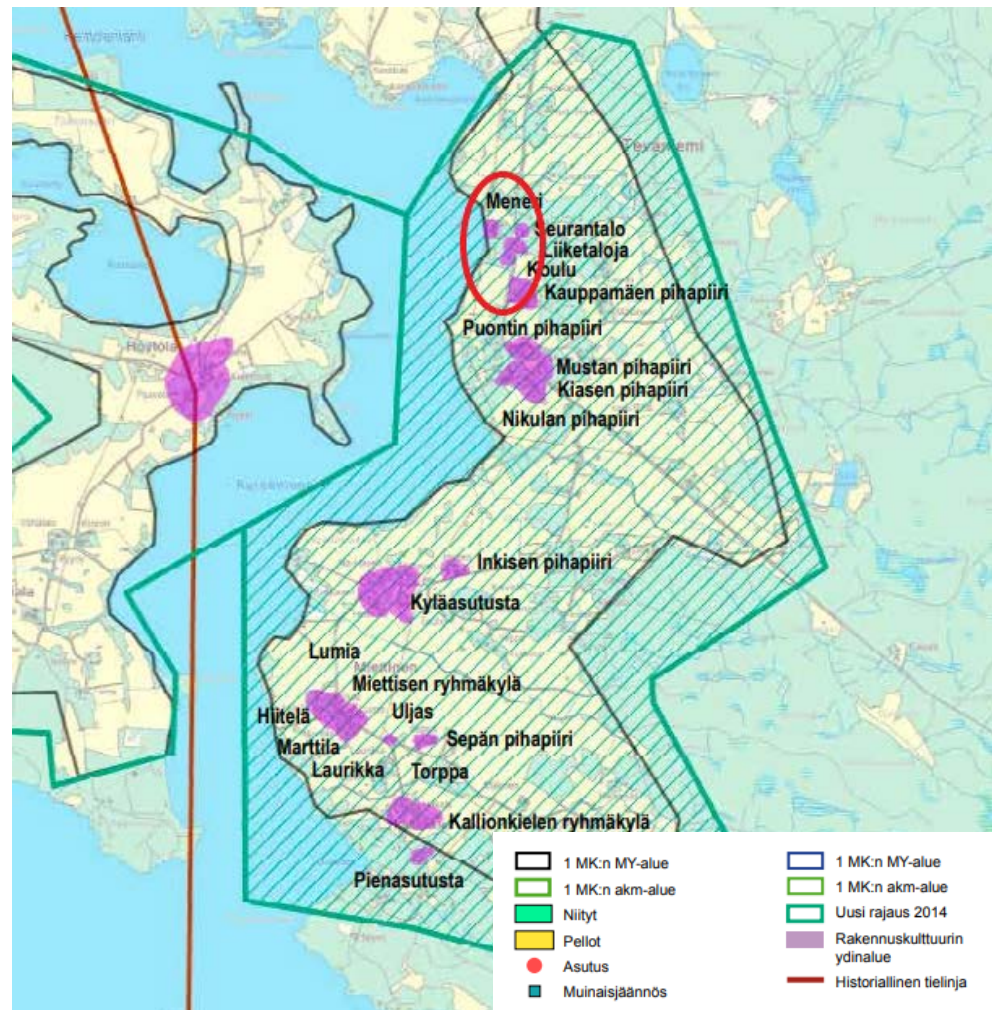

Kulttuurimaisemat

 Maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema

Maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ei esitetä Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 niiltä osin jotka ovat yhtenevät valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kanssa.

Maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas maatalousalue, Tevaniemen maakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema. Suurpiirteinen kaava-alue punaisella rajauksella:

Tevaniemen keskusta

- 1900-luvun alkupuolen maaseudun palvelukeskus: koulu, seurantalo, meijeri, liiketaloja
- elinkeinohistoria: Aurenlopon meijeri n. 1930-luvulta, 1950-luvun liiketalo, maalaiskauppa, 1950-luvun koulu
- hyvinvointivaltion historiaa
- maamiesseurantalo 1920-luvulta ilmentää maanviljelijöiden yhteistoimintaa

Lähde: Kulttuurimaisemat 2016, Kohdekortti Ikaalinen-Juupajoki

Suunnittelualueen lähiympäristössä sijaitsee muun muassa vuonna 1928 toimintansa aloittanut kyläkoulu, jonka nykyinen rakennus on peräisin 1950-luvulta, 1930-luvulta peräisin oleva meijerirakennus sekä 1920-luvun maamiesseurantalo.

1952 rakennettu koulurakennus. Kuva: Pasi Lappalainen

Tevaniemen maamiesseurantalo, jonka yläkerrassa on Aureenloven Nuorisoseura ry:n kunnostamat nuorisotilat. Lähde: Tevaniemen kyläseura ry. (Ikaalinen.fi)

Kauppa ja liikerakennus. Lähde: Kulttuurimaisemat 2016, Kohdekortti Ikaalinen-Juupajoki

Kauppamäen pihapiirin rakennuksia suunnittelualueella Luhalahdentien varrella.
Kuvat: Pasi Lappalainen

Rakennus Kaupparamäen pihapiirissä. Kuvat: Pasi Lappalainen

Suunnittelualan pihapiiriin uudempi rakennus. Kuva: Pasi Lappalainen

Suunnittelualueeseen rajoittuva liikerakennus.
Kuva: Pasi Lappalainen

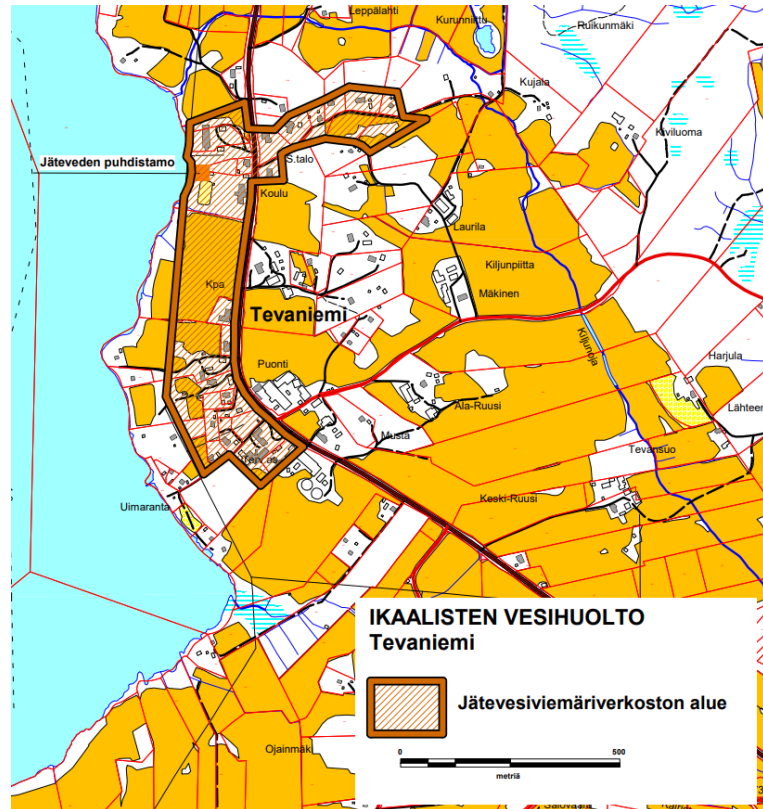
Suunnittelualan peltomaisemaa. Kuva: Pasi Lappalainen

Palvelut

Tevaniemellä sijaitsee kylän palveluista nykyisin koulu (esiopetus sekä luokat 1-6), vanhusten palvelukoti Nikula, ryhmäperhehoito Ryhmis sekä uimaranta. Lähimmät pankki-, ravintolapalvelut sekä ruokakaupat sijaitsevat Parkanon keskustassa noin 20 kilometrin päässä maantietä suunnittelualueesta pohjoiseen sekä Ikaalisten keskustassa noin 28 kilometrin päässä suunnittelualueesta etelään.

Vesihuolto

Suunnittelualue kuuluu jätevesiviemäriverkoston osalta osittain Ikaalisten Vesi Oy:n toiminta-alueeseen tai on toiminta-alueen reunalalla.

Tevaniemen Seudun vesiosuuskunta toimii suunnittelualueella vesihuoltolain tarkoittamana vesihuoltolaitoksena, jolla on velvollisuus talousveden toimittamiseen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti.

Virkistysalueet

Tevaniemellä sijaitsee kyläläisten virkistyspalveluna uimaranta. Ryhmäperhehoito Ryhmis ilmoittaa Ikaalisten kaupungin sivuilla, että läheisiä metsiä ja peltoja käytetään virkistys- ja retkialueina. Talvella Tevaniemen koulun oppilaat käyttävät suunnittelualueeseen kuuluvia peltoalueita hiihtämiseen.

Muinaismuistot

Kaava-alueelta ei ole tiedossa muinaismuistoja.

Maanomistus

Kaava-alue on yksityisessä omistuksessa.

2.2. Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamisesta 14.12.2017, ja päätös tuli voimaan 1. huhtikuuta 2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna

2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Kaavahanketta koskevat uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ainakin seuraavat:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

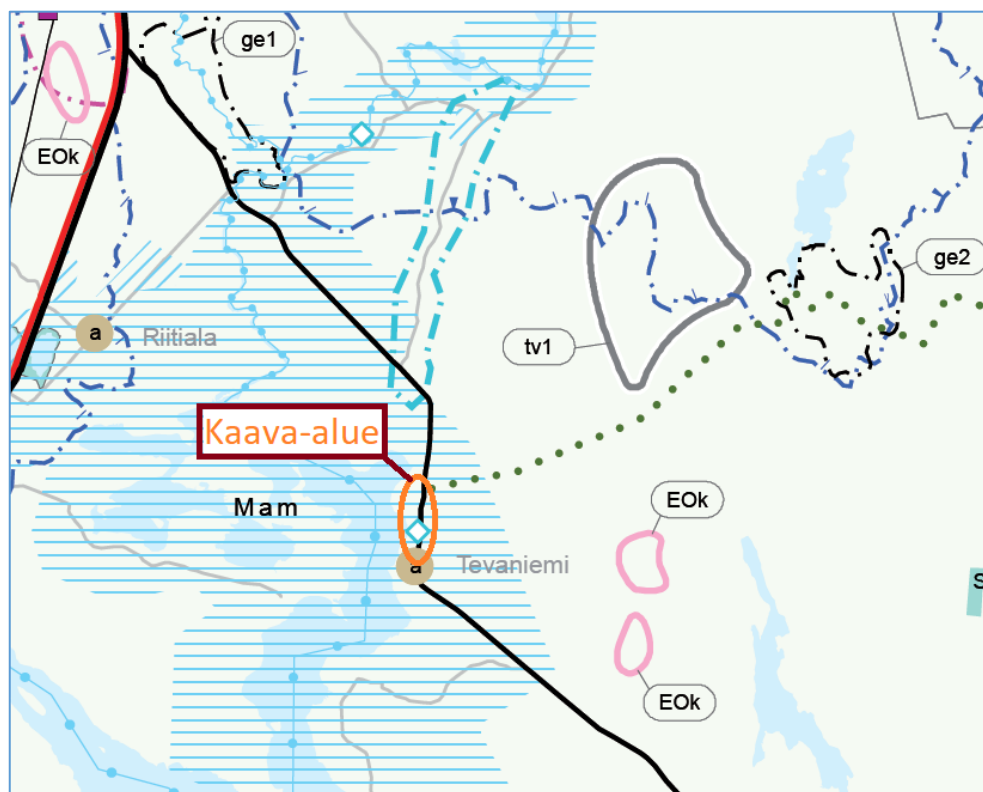
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävyydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

Pirkanmaan maakuntavaltuusto on kokouksessaan 27.3.2017 hyväksynyt uuden Pirkanmaan maakuntakaavan 2040, joka on 2. kokonaismaakuntakaava Pirkanmaalla. Hyväksymispäätöksestä valittiin sekä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen että edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus on pitänyt päätöksellään 24.4.2019 (1687/2019) Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 voimassa sellaisena, kun maakuntavaltuusto on tehnyt siitä päätöksen.

Maakuntakaava on koko maakunnan yhteinen, yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Kaavassa ratkaistaan valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät alueiden käytön kysymykset. Maakuntakaavassa 2040 tehdään valinnat siitä, millaiseksi maakunnaksi Pirkanmaan halutaan kehittyvän tulevaisuudessa. Erityisinä tavoitteina on vahvistaa maakunnan kilpailukykyä ja kehittää vastuullista ja kestävästä yhdyskuntarakennetta.

Ote maakuntakaavasta. Suurpiirteinen kaava-alue rajattu oranssilla:

Lähde: Maakuntakaavakartta

Suunnittelualue on Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 merkitty maaseutualueeksi. Suunnittelualue sijaitsee kyläalueella (a). Suunnittelualue on osa maakunnallisesti arvokasta Kallionkielen-Tevaniemen-Riitälän maisema-alueetta (Mam) ja Tevaniemen keskusta on maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Arvokkaiden maisema-alueiden inventoinneissa on päivitetty valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät maiseman arvoalueet.

Maakuntakaavassa osoitetut kaavamääräykset:

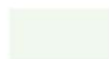
a

Kylä.

Kohdemerkinä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät ja aluerakenteen kannalta keskeiset kylät ja muut maaseutuasumisen keskittymät, joihin on tarkoitukseenmukaista ohjata asumista, palveluita ja työpaikkoja.

Suunnittelumääräys:

Kylän tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kylän suunnittelussa on pyrittävä ympäröivää maaseutua tiiviimpään rakentamiseen sekä otettava huomioon yhdyskuntateknisen huollon järjestäminen ja lähipalvelujen saavutettavuus. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistorialliset ja maisemalliset piirteet sekä edistettävä alueen omaleimaisuuden säilymistä.

Maaseutualue.

Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Tärkeä seutu- tai yhdystie.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät seututiet ja yhdystiet sekä niihin kuuluvat katuosuudet ja yhdystieluonteiset kadut. Tärkeät seutu- ja yhdystiet yhdistävät maakuntakaavan taajamatoimintojen alueita ja kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai ovat verkostollisesti merkittäviä korkeampiluokkaisia väyliä täydentäviä yhteyksiä.

RK

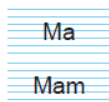
Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Merkinnöillä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet.

Kohdemerkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden osoittamiseen ei maakuntakaavan mittakaavan vuoksi ole tarkoituksenmukaista käyttää aluevarausmerkintää. RK-merkinnällä osoitetaan karttateknisistä syistä erillisillä kartoilla esitetyt arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Ma

Mam

Valtakunnallisesti arvokkaaksi esitetty ja/tai maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

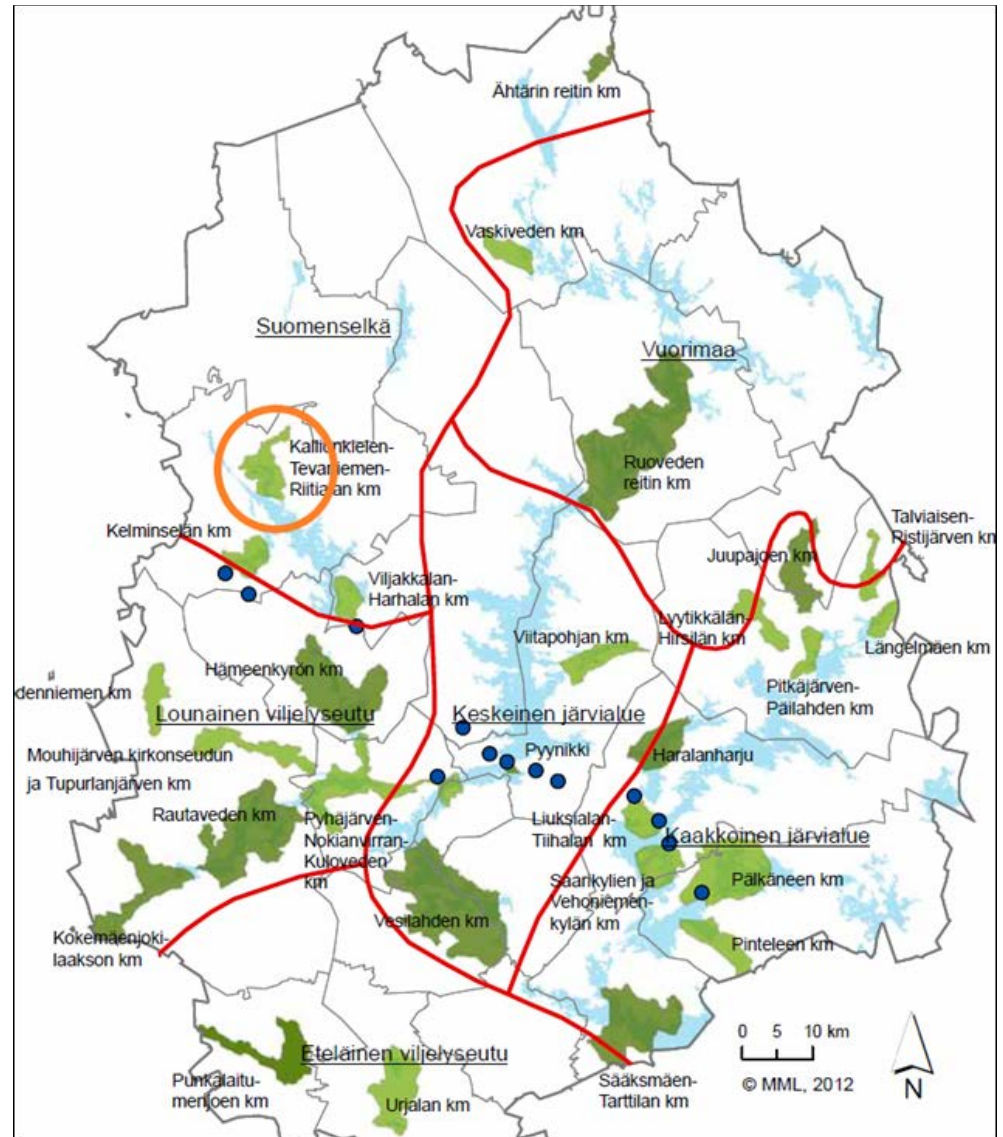
Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisiksi esitetyt, maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Ma) sekä maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Mam).

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Maisema-alueiden kanssa päällekkäiset maakunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisemat on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla "Kulttuurimaisemat".

Maakunnallisesti merkittävä Kallionkielen-Tevaniemen-Riititalan maisema-alue oranssilla rajauksella:

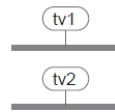

- Inventointialueet 2012-2013
- Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Valtioneuvoston päätös 1995)
- Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (MK 2007)

© MML, 2012

Lähde: Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi 2013. Pirkanmaan maakuntakaava 2040.

Kaava-alueen koillispuolella on maakuntakaavassa osoitettu varaus tuulivoima-alueelle (tv1).

Tuulivoima-alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät tuulivoimaloiden alueet, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita (tv1) sekä maakuntakaavan taajamatoimintojen läheisyyteen varatuille alueille viisi tai useampia voimaloita (tv2).

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon vaikutukset vakituiseen ja loma-asutukseen, luontoon, kuten linnustoon ja lepakoihin, ekologiin yhteyksiin, pohjaveteen sekä ulkoilu- ja virkistysyhteyksiin. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon asutukseen kohdistuvat melu- ja välkevaikutukset sekä varmistaa arvokkaiden geologisten muodostumien ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen. Lisäksi tulee ottaa huomioon puolustusvoimien toimintaedellytykset, tutkajärjestelmien ja radioyhteyksien turvaaminen sekä Ilmatieteen laitoksen sää- tutkien, lentoliikenteen, tie- ja raideliikenteen ja voimajohtojen asettamat rajoitteet.

Ikaalisten Tevaniemen, Ikaalisten Unnannevan, Ikaalisten ja Hämeenkyrön Konikallio-Kivinevankallion alueiden, Hämeenkyrön Tohlenmaankallion sekä Ikaalisten ja Parkanon Luikesneva-Susinevan tuulivoima-alueiden suunnittelussa tulee varmistua, ettei toiminta aiheuta haitallisia vaikutuksia Ilmatieteen laitoksen sää- tutkiaan.

Tuulivoima-alueilla tv1, joille on mahdollista sijoittaa kymmenen tai useampia voimaloita, on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Yleiskaava

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Ranta-asemakaava

Suunnittelualueella ei ole ranta-asemakaavaa.

Rakennusjärjestys

Ikaalisten kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 7.4.2014 uuden rakennusjärjestyksen. Rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.6.2014.

Rakennusjärjestyksessä todetaan rakennusten soveltumisesta rakennettuun ympäristöön ja maisemaan, että rakennusten sijainnin tulee olla sellainen, että maiseman luonnonmukaisuus mahdollisuuksien mukaan säilyy ja maisemallisesti merkittäville peltoalueilla rakentaminen tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan olemassa olevien pihapiirien ja metsäsaarekkeiden tuntumaan.

Lisäksi rakentamisessa on mahdollisuuksien mukaan säilytettävä rakennuspaikan luonnonmukaisuus sekä säästettävä arvokkaita kasvillisuuden reunavyöhykkeitä, luonnon merkittäviä kauneusarvoja ja erikoisia luonnonesiintymiä. Rakennettaessa avoimeen maastoon tulee erityistä huomiota kiinnittää rakennuksen korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja värytykseen.

Rakennettaessa olevien rakennusten yhteyteen on rakentamisen sovelluttava noudatettuun rakennustapaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, väriyksen sekä julkisivunjäsentelyn osalta. Rakennuspaikalla rakennusten tulee muodostaa ympäristökuvaltaan/kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen kokonaisuus.

Rakennusjärjestys ei ole lain mukaan sitovana ohjeena ranta-asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa.

Emätilaselvitys

Emätilaselvitys on laadittu 1.7.1959 tilajakotilanteen perusteella.

Kiinteistö 143-423-7-80 Kauraranta on rekisteröity 8.9.2018. Kiinteistön emätila on 143-431-2-58 Kauramäki (rek. 14.10.1957).

Koska suunnittelualue on maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua kyläaluetta, jossa vapaan yhtenäisen rannan vaatimus on laissa säädetty muita ranta-alueita vähäisemmäksi, ja koska alue on maakuntakaavassa kyläaluetta, jossa kaavan suunnittelumääräyksen mukaan on pyrittävä ympäröiviä maaseutualueita tiiviimpään rakentamiseen, emätilaselvityksen mitoituksena on käytetty Kyrösjärven ranta-alueella 10 lay/km. Kyläalueen ulkopuolelle jäävien pienten lampien ja järvien alueella mitoituksena on käytetty 3 lay/km.

Koska suunnittelualue kuuluu olemassa olevaan maakuntakaavan mukaiseen kyläalueeseen (Tevaniemi), mitoitusperusteen 10 lay/km käyttäminen on perusteltua. Maakuntakaavan mukaisilla kyläalueilla Pirkanmaalla ranta-alueiden todelliset toteutuneet mitoitukset ovat monin paikoin huomattavasti tätäkin suuremmat. Valmisteilla olevassa Ikaalisten Iso-Röyhiö, Luhalahti rantaosyleiskaavassa (Kyrösjärven rantaosyleiskaava osa 3) käytetään vastaavaa mitoituslaskelmaa Luhalahden kyläalueella.

Emätilaselvityksessä mitoitusrantaviivan laskemiseksi on käytetty vastarannan läheisyyskertoimina:

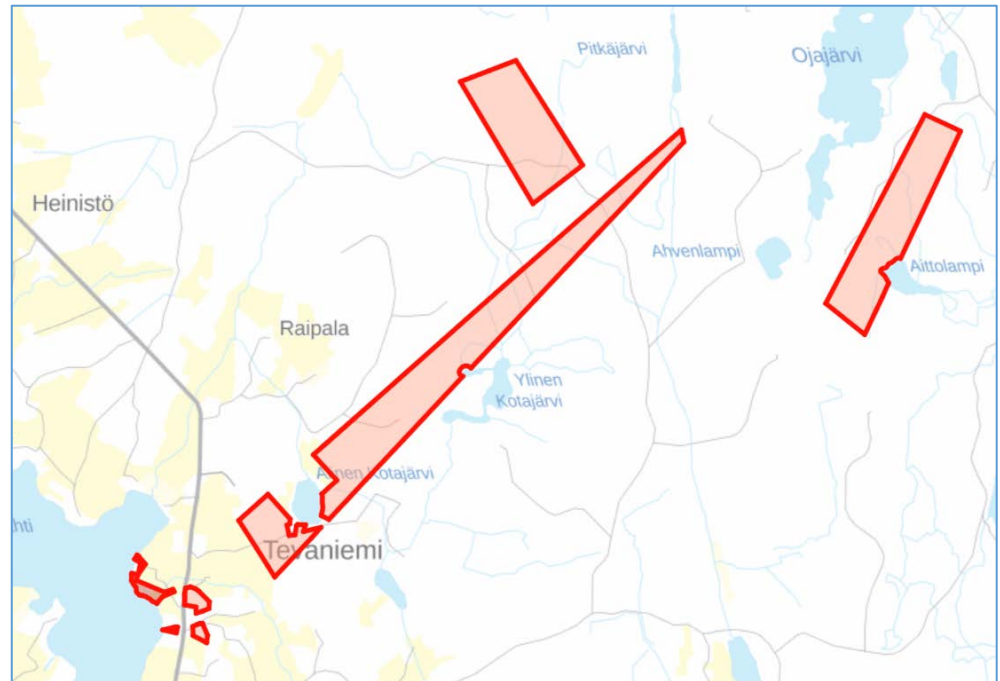
- alle 50 m, 0
- 50 – 100 m, 0,5
- 100 – 150 m, 0,75

Emätilaselvitys ja mitoituslaskelma on liitteenä 4.

Laaditun selvityksen mukaan kokonaismitoitukseksi muodostuu emätilan alueelle 7,6 lay/km (20,0 ha/lay).

Emätilan myynnin yhteydessä on 26.1.2018 allekirjoitetussa kaupakirjassa sovittu, että muodostettava Kauraranta 143-423-7-80

kiinteistö saa emätilan jäljellä olevan kaiken rantarakennusoikeuden käyttöönsä. Emätilan alueella on käyttämätöntä rakennusoikeutta yhteensä 6,0 lay, josta käytetään Kaurarannan ranta-asemakaavahankkeessa 5,5 lay. Emätilan alueelle jää käyttämätöntä rakennusoikeutta kaavan laadinnan jälkeen 0,5 lay.

© Maanmittauslaitos. Emätilan alueet, joista ranta-asemakaavassa käyttämätön rantarakennusoikeus on tarkoitus siirtää Kaurarannan alueelle.

Luontoselvitys

Alueelta on valmistunut luontoselvitys syksyn 2019 aikana. Luontoselvityksen on laatinut Turkka Korvenpää Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:stä. Luontoselvitys on selostuksen liitteenä 7.

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain mukaisia kohteita, uhanalaisten luontotyyppien esiintymiä, valtakunnalliset Metso-kriteerit täyttäviä kohteita tai muita arvokkaita luontotyypejä.

Kaava-alueelta tai sen lähiympäristöstä ei ole talletettu havaintoja uhanalaisista tai silmälläpidettävistä lajeista Hertta-tietokantaan tai Laji.fi -tietokantaan eikä näitä lajeja löydetty myöskään selvityksessä. Selvitysalueella ei ole liito-oravalle sopivia metsiä eikä merkkejä havaittu myöskään saukosta. Myöskään viitasammakoista ei saatu havaintoja eikä järven rannalla ole kuteville viitasammakoille parhaiten sopivia suojaisia ja vesikasvillisuuden ympäröimiä avovesialueita.

Selvitysalueelta ei löytynyt maankäyttöön vaikuttavia luontoarvoja. Alueen merkitys lepakoille on selvityksen mukaan vähäinen, eikä siellä ole liito-oravalle sopivia metsiä. Linnusto on jokseenkin tavanomaista. Muutamia lintulajeja lukuun ottamatta uhanalaisia tai silmällä pidettäviä lajeja ei ollut ennestään tiedossa eikä niitä havaittu myöskään selvityksessä. Kyrösjärvessä kasvaa Länsi-Suomessa harvinaista kelluskeiholehteä. Lajin perusteella ei ole tarpeen esittää kaavoitusta koskevia maankäyttösuosituksia, mutta jos rantavesiä syystä tai toisesta tulevaisuudessa ruopataan, olisi laji hyvä ottaa tällöin huomioon.

Vanha rakennuskanta

Suunnittelualue on osa maakunnallisesti merkittävää maaseudun rakennettua kulttuuriympäristöä (Tevaniemen keskusta) sekä maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa. Suunnittelualueella sijaitsee vanhaa rakennuskantaa Kauppamäen pihapiirin alueella (maatilatalouden talouskeskus) sekä suunnittelualan ulkopuolella vanha kansakoulu, meijerirakennus ja maamiesseuran talo. Rakennukset eivät ole suojeltu lailla rakennusperinnön suojelemisesta, mutta osa merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, mikä tulee ottaa huomioon kaavoituksessa.

Kaavan pohjakartta

Suunnittelualueesta laadittu pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 54a §:n vaatimukset. Pohjakartta on hyväksytty Ikaalisten kaupungin toimesta (mittausteknikko Esko Hukkanen) 4.7.2019. Pohjakartan mittakaava on 1:2000, mittausluokka 3.

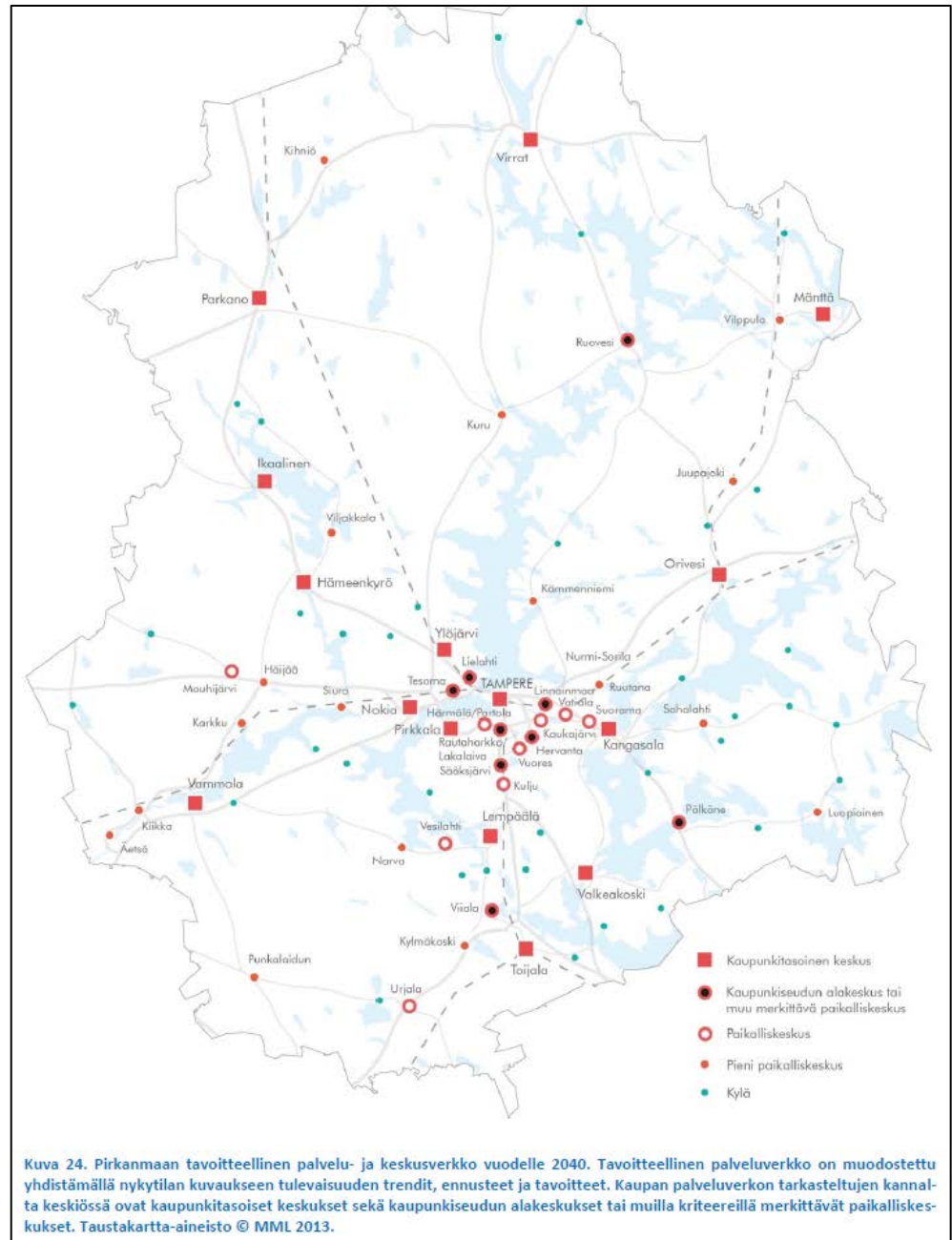
Rakennuskiellot

Suunnittelualueella ei ole rakennuskielloja.

2.3. Suunnittelun lähtökohdat

Kyläalue

Suunnittelualuetta koskee maakuntakaavassa 2040 kohdemerkintä kylä (a). Kohdemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät ja aluerakenteen kannalta keskeiset kylät ja muut maaseutumaiset keskittymät, joihin on tarkoituksenmukaista ohjata asumista, palveluita ja työpaikkoja. Kylän tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kylän suunnittelussa on otettava huomioon yhdyskuntateknisen huollon järjestäminen ja lähipalvelujen saavutettavuus. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistorialliset ja maisemalliset piirteet sekä edistettävä alueen omaleimaisuuden säilymistä.

Lähde: Palveluverkko 2040

Maakuntakaavan 2040 yhteydessä laaditun Pirkanmaan palveluverkkoselvitys 2040 mukaan palveluiden alueellisessa järjestämisessä kylää pidetään palveluiden järjestämisen alimpana aluetasona ja myös maakuntakaavoituksessa kylät ovat tyypillisesti palveluverkon alin taso. Palveluverkkoselvityksessä todetaan, että kylälle ei ole olemassa yhtä tiettyä määritelmää, mutta kylät voidaan tunnistaa esimerkiksi asumisrakenteen, sijainnin ja palvelutason perusteella. Maakuntakaavoissa kylät merkitään yleensä peruspalvelujen painopistesijaintia osoittavalla kohdemerkinnällä, jonka lähiympäristöä voidaan pitää suotuisana rakentamisalueena. Merkin-

tää käytetäänkin osoittamaan aluerakenteen kannalta tärkeitä kyliä, joihin suuntautuu tai joihin halutaan ohjata rakentamista, tavoitteena edistää haja-asutusta tiiviimpää rakentamista.

Maakuntakaavassa on osoitettu vain maakunnallisesti merkittävät kylät, eli ne kylät, jotka ovat merkittäviä maakunnan alue-, yhdyskunta- ja palvelurakenteen kannalta, ja joilla on riittävän vahva väestöpohja. Pirkanmaan 1. maakuntakaavan kyläverkosto on tarkistetun kyläverkon lähtökohtana, mutta tarkasteluun on otettu myös uusia kyliä tai kylämäisiä asumisen keskittymiä, joilla on jokin kylille tyypillisistä lähipalveluista eli koulu, kauppa tai päivähoito. Näissä kylissä on joko merkittäviä kasvupaineita, kasvun edellytyksiä tai tarve ylläpitää olemassa olevaa palvelurakennetta. Maakunnallisesti merkittävän kylän kriteereinä ovat olleet vähintään 150 asukkaan väestöpohja kolmen kilometrin etäisyydellä tieverkkoa pitkin kyläkeskuksesta, jonkin kylille tyypillisen palvelun (päivähoito, koulu, kauppa) saatavuus kylässä, 2000-luvulla toteutunut väestönkehitys, joukkoliikennepalvelujen taso, asemakaavoitustilanne sekä muita laadullisia kriteereitä, kuten kylän aluerakenteellinen sijainti tai mahdollinen merkittävä kytkeytyminen kulttuuriympäristöjen tai matkailupalveluiden tukemiseen.

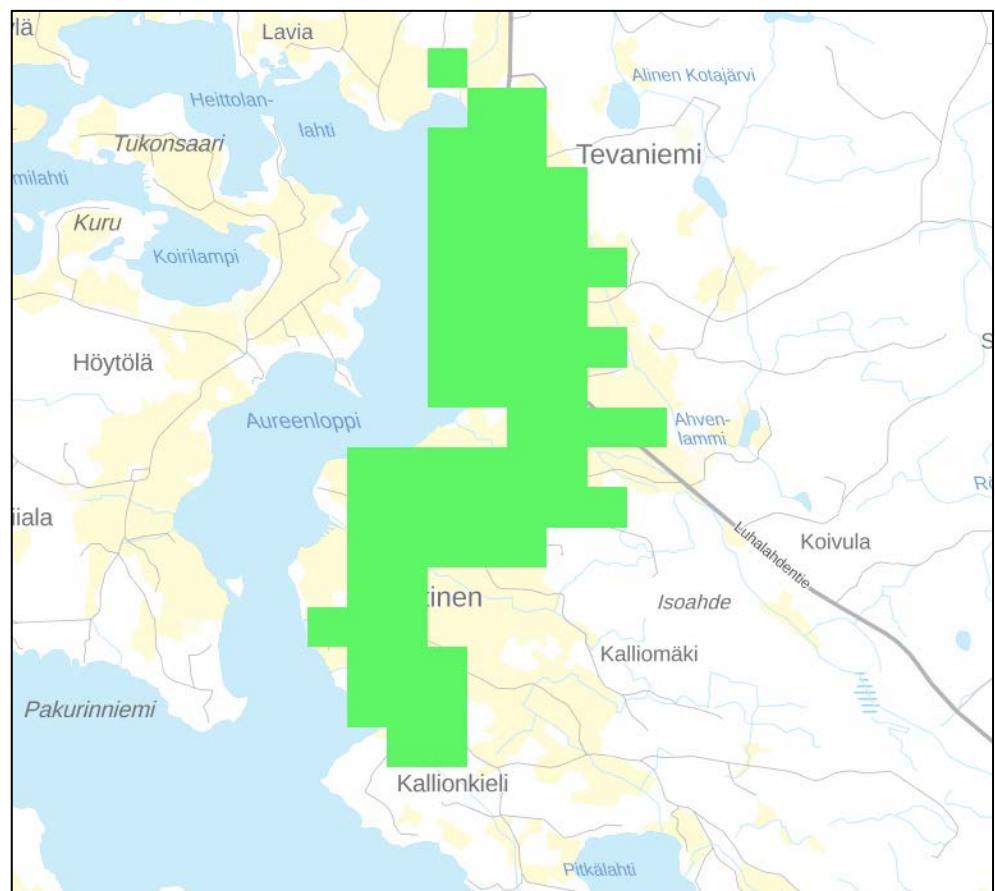
Tevaniemen kyläksi on rajattu 180 asukkaan kylämäinen asutuskeskittymä, jonka alueella on tarkasteluvuotena (vuosi 2013) sijainnut kriteereiksi valikoituneet palvelut kauppa, päivähoito ja koulu:

Taulukko 5. Tavoitteellisen palveluverkon kyläverkon tarkastelu (98 kohdetta). Mukana ovat 1. maakuntakaavan kylämäiset alle 1000 asukkaan kohteet sekä uudet tarkasteltavat kylämäiset kohteet, joissa on vähintään jokin "kyläpalveluista". Tähdellä (*) merkityt kohteet kytkeytyvät suuremman keskuksen tai kylän taajama-alueeseen (SYKE YKR 2012 mukaiseen).

Kylä	kunta	väestö	päivähoito	koulu	kauppa	väestönmuutos %	täyttää kriteerit	joukko-liikenne	asema-kaava	RKY
Rautajärvi	Pälkäne	247	x	x	x	-13	x			
Rittilä	Ikaalinen	204	x	-	-	-8	x			
Röyhä	Ikaalinen	126	-	-	-	-9	-			
Salmentaka	Pälkäne	78	-	-	-	-22	-			
Sammajoki	Sastamala	162	-	-	-	-8	-			
Sasi-Mahnala	Hämeenkyrö	404	x	x	-	27	x			
Stormi	Sastamala	418	x	x	-	-6	x	x		
Suinula *	Kangasala	502	-	x	-	32	x	x	x	
Suodenniemi	Sastamala	574	x	x	x	-8	x		x	
Säijä	Lempäälä	207	-	x	-	7	x			
Sääksmäki	Valkeakoski	539	x	x	x	6	x	x	x	x
Takamaa	Yläjärvi	523	x	x	-	52	x			
Tarttila	Valkeakoski	267	x	x	-	9	x	x		
Terälahti	Tampere	231	x	x	x	15	x	x		
Tevaniemi	Ikaalinen	180	x	x	x	-16	x			
Tottijärvi	Nokia	468	x	x	-	28	x	x	x	
Tursa	Urpala	125	-	-	-	-25	-			
Urpajankylä	Urpala	274	-	-	x	-3	x			
Vaskivesi	Virrat	148	x	x	-	-21	-			
Vesajärvi	Hämeenkyrö	65	-	-	-	-13	-			
Viljakkala	Yläjärvi	684	x	x	-	13	x		x	x
Visuvesi	Ruovesi	421	-(x)	-(x)	x	-23	x		x	
Västilä	Orivesi	93	-	-	x	-8	-			

Lähde: Pirkanmaan palveluverkko 2040.

Yhdyskuntarakenteen kuvaamista ja muutoksen seurantaan varten on kehitetty yhdyskuntarakenteen elementtejä kuvaavia aluejakoja. YKR-aluejaot on toteutettu yhdistelemällä 250 x 250 metrin ruutuja paikkatietomenetelmillä. Yhdistelyperusteina ovat mm. rakennustehokkuus, rakennusten käyttötarkoitus ja väestömäärä. YKR-aluejakoja ovat taajamat, kylät, pienkylät ja maaseudun harva asutus. Suomen ympäristökeskuksen aineistossa kylien ja pienkylien tarkastelussa kylämäinen asutus kattaa morfologialtaan hyvin erilaisia kyliä kuten jokien ja tienvarsiasutuksen mukaisia asutusjonoja, yhtenäisiä asutusrykelmiä tai taajamia ympäröiviä tiheäköjiä ja tasaisesti sirottunutta asutusta. Tarkastelussa 40 asukkaan minimiväestö takaa sen, että pienimmät talorykelmät eivät muodosta omia, yhdyskuntarakenteeltaan itsenäisiä kyliä. Samoin kylien tilastollisen tarkastelun osalta riittävän suuri väestömäärä ei ole liian herkkä yhden tai kahden asunnon lisääntymisen tai poistumisen suhteen (YKR-aluejaot SYKE/YKR):

Lähde: Paikkatietorajapinnat, kylät ja pienkylät 2017 SYKE.

Suunnitteilla olevan ranta-asemakaavan yhteydessä on laadittu kylärajaus, joka myötäilee maakuntakaavan ja SYKE:n aineistojen mukaista kylärajausta. Kylärajaukseen on otettu mukaan asutuksen painopistealueet, joille pyritään ohjaamaan rakentamista ja

palveluja, ja joka muodostaa kylälle tyypillisen taaja-asutuskeskitymän. Kylärajausten ulomainen vyöhyke kattaa alueet, jotka kuuluvat kyläpalveluiden vaikutusalueeseen. Ulkovyöhyke on haja-asutusaluetta, johon ei kohdistu samanlaista rakentamisen ohjaustarvetta, kuin kyläalueelle. Kartta kyläaluerajauksesta on selostuksen liitteenä 8.

Tuulivoima-alue

Maakuntakaavassa on varaus Tevaniemen tuulivoima-alueelle (tv1). Varaus ei kohdistu suunnittelualueelle, eikä mahdollisen tuulivoima-alueen toteutumisella arvioida olevan suoraa vaikutusta suunnittelualueen maankäyttöön. Välilliset vaikutukset muodostuvat suunnittelualueen emäkiinteistön alueella olevan käyttämättömän rantarakennusoikeuden tulevasta käytöstä.

Kaurarannan ranta-asemakaavassa tavoitteena on siirtää koko emätilan käyttämätön rantarakennusoikeus pois pienten järvien alueilta, jotka ovat tuulivoima-alueen todennäköisellä vaikutusalueella.

3. Suunnittelun vaiheet

3.1. Asemakaavan suunnittelun tarve, suunnittelun käynnistäminen

Kaavoitustyöhön on ryhdytty maanomistajan aloitteesta.

3.2. Osallistuminen ja yhteistyö

Viranomaisyhteistyö

Kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta.

(TÄYDENNETÄÄN KAAVATYÖN AIKANA)

Osalliset ja vireille tulo

Osalliset on lueteltu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS).

Ikaalisten ympäristölautakunta on päättänyt ranta-asemakaavan vireilletulosta 12.2.2019 § 11. Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kirjeillä sekä kuuluttamalla 21.2.2019.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 21.2.–22.3.2019 teknisten palvelujen toimitiloissa sekä Ikaalisten kaupungin www-sivuilla.

Kaavaluonnos

Ikaalisten ympäristölautakunta on käsitellyt 2.4.2019 päivätyn kaavaluonnoksen kokouksessaan 18.6.2019 § 45.

Kaavaluonnos on ollut yleisesti nähtävillä 27.6. - 29.7.2019.

Kaavaluonnoksesta saatiin yhteensä kolme mielipidettä osallisilta sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen, Pirkanmaan maakuntamuseon ja Pirkanmaan liiton lausunnot. Lausunnot ja mielipiteet ovat selostuksen liitteenä 5, ja kaavan laatijan vastine kaavaluonnoksesta saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on liitteenä 6.

Kaavaehdotus

Ikaalisten kaupunginhallitus on käsitellyt 27.8.2021 päivätyn kaavaehdotuksen kokouksessaan __.__.____ § ____.

Kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä __.__. - __.__.____.

Kaavan hyväksyminen

(TÄYDENNETÄÄN HYVÄKSYMISVAIHEEN JÄLKEEN)

4. Ranta-asemakaavan kuvaus

4.1. Kaavan rakenne

Kaavassa on osoitettu kolme loma-asuntojen korttelialuetta (RA), yksi erillispientalojen korttelialue (AO), yksi maatilojen talouskeskusten korttelialue (AM), maa- ja metsätalousaluetta (M), maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA), yleistä tiealuetta (LT) ja venevalkama-aluetta (LV).

Ranta-asemakaavassa emätilan alueella oleva käyttämätön rantarakennusoikeus on siirretty kokonaisuudessaan suunnittelualueelle. Kaavan voimaantulon jälkeen emätilan alueelle ei jää käyttämätöntä rantarakennusoikeutta.

Mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on noin 16,56 hehtaaria. Erillispientalojen korttelialuetta on 0,80 hehtaaria, loma-asuntojen korttelialuetta 1,60 hehtaaria, maatilojen talouskeskusten korttelialuetta 1,02 hehtaaria, maa- ja metsätalousaluetta 0,59 hehtaaria, maisemallisesti arvokasta peltoaluetta 12,15 hehtaaria, yleisen tien aluetta 0,37 hehtaaria ja venevalkama-aluetta noin 0,03 hehtaaria.

Kaava-alueen yksityiskohtainen mitoitus on esitetty asemakaavan seurantalomakkeella (liite 1)

Mitoitusrantaviiva ja rakentamattoman rannan määrä

Suunnittelualueelle on tehty emätilaselvitys (liite 4). Emätilana on käytetty 14.10.1957 rekisteröityä kiinteistöä 143-431-2-58 Kauramäki.

Suunnittelualueella on todellista rantaviivaa 415 metriä. Muunnettua rantaviivaa ja mitoitusrantaviivaa 400 metriä. Yhtenäistä, vapaata rantaa jää kaavan toteutumisen jälkeen 140 metriä eli 35 % muunnetusta rantaviivasta. Koko emätilan alueella rakentamisesta vapaata rantaa on ranta-asemakaavan toteutumisen jälkeen noin 50 %:a.

Laaditussa selvityksessä koko emätilan käyttämätön rantarakennusoikeus on siirretty suunnittelualueelle. Siirto perustuu kiinteistökaupassa sovittuun ehtoon, joka koskee kiinteistön 143-423-7-80 Kauraranta lisäksi kiinteistöjä 143-431-2-100 KAURAMÄKI ja 143-431-2-117 Tuuliranta (ent. määräala 143-431-2-100-M605).

Kerrosalat

Erillispientalojen rakennuspaikoille (AO) on osoitettu kerrosalaa yhteensä 600 k-m². Loma-asuntojen rakennuspaikoille (RA) on osoitettu kerrosalaa 740 k-m² ja maatilojen talouskeskusten korttelialueelle (AM) on osoitettu rakennusoikeutta noin 1 535 k-m² (e=0,15). Lisäksi maa- ja metsätalousalueella (M) on rakennusoikeutta 350 k-m² maa- ja metsätaloutta palvelevalle rakennukselle.

Rakennusoikeutta on koko kaava-alueelle osoitettu siten yhteensä 3 225 k-m². Koko suunnittelualueen kokonaistehokkuudeksi muodostuu e=0.02.

Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Ranta-asemakaava täydentää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Noudattamalla kaavassa rakentamisesta annettuja määräyksiä alueen toteutus ei vaaranna luonto-, maisema- tai kulttuuriarvoja. Kaavassa on tarkoituksenmukaisin aluevarauksin, merkinnöin ja määräyksin pyritty vähentämään rakentamisesta johtuvia vaikutuksia sekä turvattu terveellisen ja turvallisen ympäristön muodostuminen.

4.2. Aluevaraukset

Kaavamerkinnot ovat ympäristöministeriön voimassa olevien ohjeiden mukaisia.

Liitteenä ovat kaavakartta, kaavamerkinnot ja -määräykset (liite 3).

Korttelialueet

Kaavassa on osoitettu kolme loma-asuntojen korttelialuetta (RA), yksi erillispientalojen korttelialue (AO), yksi maatilojen talouskeskusten korttelialue (AM), maa- ja metsätalousaluetta (M), maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA), tiealuetta (LT) sekä venavalkama-alue (LV).

Korttelit 1, 4 ja 5 (rakennuspaikkoja yhteensä 4)

RA

Loma-asuntojen korttelialue.

Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa lomarakennuksen, vierasmajan ja saunarakennuksen sekä alueen käyttötarkoitusta palvelevia talousrakennuksia. Rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 185 m². Lomarakennuksen kerrosala saa olla enintään 125 m², vierasmajan enintään 30 m² ja saunan enintään 25 m² sekä talousrakennusten enintään 40 m².

Kortteli 3 (rakennuspaikat 1 ja 2)**Erillispientalojen korttelialue.**

Alueen rakennuspaikalle saa rakentaa yhden kaksiasuntoisen asuinrakennuksen sekä alueen käyttötarkoitusta palvelevia talousrakennuksia. Asuinrakennuksen kerrosala saa olla enintään 200 m² ja erillisen saunarakennuksen 25 m². Rakennusten kokonaiskerrosala rakennuspaikalla saa olla enintään 300 m².

Kortteli 2 (rakennuspaikka 1)**Maatilojen talouskeskusten korttelialue.**

Alueelle saa rakentaa enintään kaksi asuinrakennusta. Lisäksi alueelle saa sijoittaa maa- ja metsätaloutta palvelevia talous- ja varastorakennuksia.

Korttelialueella sijaitsee paikallisesti merkittävä pihapiiri, joka tulee säilyttää. Uudisrakentaminen ja rakennuksissa suoritettavat korjaus- ja muutostyömenpiteet sekä muut ympäristöön kohdistuvat toimenpiteet tulee toteuttaa siten, että pihapiirin maisemallinen ilme säilyy.

Maa- ja metsätalousalueet

Korttelialueiden ulkopuolinen alue on maa- ja metsätalousaluetta (M) sekä maisemallisesti arvokasta peltoaluetta (MA).

M-alueella on rakennusoikeus (350 k-m²) maa- ja metsätaloutta palvelevan rakennukselle.

Maa- ja metsätalousalue.

Alueella ei ole rakennusoikeutta muualla kuin karttaan merkityillä rakennusaloilla.

Maisemallisesti arvokas peltoalue.

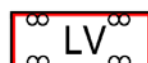
Alueella ei ole rakennusoikeutta.

Tie- ja liikennealueet

Kaava-alueeseen kuuluu tiealuetta.

Yleisen tien alue.

Ranta-alueella on kaksi venevalkamaa, joiden käyttöoikeus perustuu voimassa oleviin, kiinteistörekisteriin merkittyihin rasitteisiin.

Venevalkama.

Alue on tarkoitettu suluissa mainitun kiinteistön käyttöön.

4.3. Ranta-asemakaavan vaikutukset

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestörakenne ja -kehitys alueella

Kaavalla osoitetaan kolme uutta loma-asuntojen korttelialuetta, joissa on yhteensä neljä rakennuspaikkaa. Lisäksi osoitetaan erillispientalojen korttelialue sekä maatilojen talouskeskusten korttelialue. Erillispientalojen korttelialueen muodostumisella voi olla vähäinen vaikutus alueen väestörakenteeseen ja -kehitykseen.

Yhdyskuntarakenne

Kaavalla on jonkin verran vaikutuksia alueen yhdyskuntarakenteeseen. Kaava-alue on kyläaluetta, jolloin kaavassa pyritään tiivistämään yhdyskuntarakennetta osoittamalla uusia rakennuspaikkoja läheltä alueen palveluja sekä jo olemassa olevaa asutusta. Suunnittelualueen ympäristössä ja laajemmin kyläalueella sijaitsee sekä vakituista että loma-asutusta (liite 11). Tiivistämiskäytön toteuttaminen vahvistaa kyläalueen taaja-asutusta ja mahdollistaa paremmin esimerkiksi alueen palveluiden saavutettavuutta ja uusien palveluiden syntymistä. Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat lähinnä teknisen huollon (vesihuolto) ja ajoyhteyksien järjestämiseen lomarakennus- ja erillispientalojen rakennuspaikoille.

Yhdyskuntatalous

Kaavan toteuttaminen edellyttää uusien ajoyhteyksien rakentamista loma-asuntojen ja erillispientalojen korttelialueiden rakennuspaikoille. Taloudelliset vaikutukset kohdistuvat lähinnä maanomistajaan.

Uudet rakennuspaikat sijoittuvat siten, että ne ovat tarvittaessa liitettävissä keskitetyn vesihuollon piiriin.

Ranta-asemakaavan välillisenä vaikutuksena on, että se parantaa uusiutuvan energiatuotannon toteutumismahdollisuuksia. Ranta-asemakaavassa on siirretty koko emätilan käyttämätön rantarakennusoikeus pois pienten järvien alueilta, jotka ovat maakunta-kaavassa osoitetun tuulivoima-alueen (tv1) todennäköisellä vaikutusalueella.

Palvelut

Kaava tukeutuu olemassa oleviin palveluihin, joista kyläalueella sijaitsevat tällä hetkellä koulu (esikoulu, luokat 1-6), vanhusten palvelutalo sekä ryhmäperhepäivähoidon tilat Ryhmis. Lähimmät

pankki-, ravintolapalvelut sekä ruokakaupat sijaitsevat Parkanon keskustassa noin 20 kilometrin tai Ikaalisten keskustassa noin 28 kilometrin päässä.

Liikenne

Kaavan toteutumisen myötä liikenteen määrä saattaa vähäisesti lisääntyä, kun oma-asuntojen sekä erillispientalojen korttelialueiden rakennuspaikat toteutuvat. Kaavan toteutumisella on vähäisiä vaikutuksia alueen liikennejärjestelyihin, kun uusille loma-asuntojen ja erillispientalon korttelialueiden rakennuspaikoille rakennetaan ajoysteet.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Suunnittelualueelta ei ole tiedossa kiinteitä muinaismuistoja. Suunnittelualue on maakunnallisesti arvokasta Kallionkielen-Tevaniemen-Riititalan maisema-alue, maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (Tevaniemen keskusta) sekä maakunnallisesti arvokasta Tevaniemen kulttuurimaisemaa. Maakuntakaavamääräyksen mukaan maakunnallisesti merkittävän rakennetun ympäristön alueella suunnittelussa ja rakentamisessa tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen.

Maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön, Tevaniemen keskustan arvokohteita ovat *maakuntakaava 2040 Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt 2016* -selvityksen mukaan rakennukset ja rakennelmat sekä laajemmin koko yhdyskuntarakenne ja kaikki mikä liittyy maankäytön ja rakentamisen historiaan ja tapaan. Rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyy kiinteästi myös laajempi kulttuurimaiseman käsite. Tevaniemellä keskustan vanha rakennuskanta meijereineen, kansakouluineen ja vanhoine pihapiireineen ovat osa rakennetun ympäristön kokonaisuutta. Maaseudun maankäytön ja rakentamisen historiaan liitetään yleisesti avoimet peltoalueet ja -maisemat, jotka kertovat yhtä lailla elinkeinon ja maaseudun työn historiaa, kuin laajemmin elämäntavasta ja paikallisista perinteistä.

Tevaniemen alueella on säilynyt vanhoja maatilan pihapiirejä, kuten Puontin, Mustan ja Kauppamäen pihapiirit sekä vanhalle maaseudun palvelukeskukselle ominaiset kansakoulu, maamiesseuran-

talo ja meijeri. Vanhat pihapiirit sekä palvelukeskuksen rakennukset sijoittuvat Luhalahdentien varrelle. Alueella muu rakennuskanta on vaihtelevan ikäistä. Alueelle rakennetut loma-asunnot sijoittuvat peltoalueiden reunoille Kyrösjärven rannalle. Osa loma-asunnoista sijaitsee pellonreunan ja järven väliin jäävän puuston suojassa.

Uuden rakentamisen sopeuttaminen arvokkaaseen kulttuurimaisemaan on aina haasteellista ja sen pitää tapahtua alueen kulttuuriympäristöarvot huomioiden. Kaavassa osoitetut loma-asuntojen korttelialueet 4 ja 5 sijoittuvat alueen muiden loma-asuntojen tavoin peltoalueen ja järven välissä sijaitsevan tiheähkölle puuston suojaan. Erillispientalojen korttelialue 3 sijoittuu olemassa olevan rakentamisen yhteyteen tiivistäen alueen taaja-asutusta. Loma-asuntojen korttelialue 1 sijoittuu avoimen peltoalueen reunalle, mutta olemassa olevan rakennuskannan läheisyyteen. Uusi rakentaminen kortteleissa 1, 3, 4 ja 5 sekä ajoyhteyksien järjestäminen rakennuspaikoille tulevat aiheuttamaan jonkin verran muutoksia avoimessa peltomaisemassa sekä rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteissä. Uuden rakentamisen sopeuttamista kulttuuriympäristöön esimerkiksi rakentamisen korkeuden (kerrosluku) ja julkisivumateriaalien osalta ohjataan kaavamääräyksillä. Ranta-asemakaavan määräysten mukaan kaava-alueen rakennusten on sopeuduttava perinteiseen kylämaisemaan väritykseltään, julkisivumateriaaleiltaan ja mittasuhteiltaan. Rakennusten on oltava puuverhoiltuja ja tummansävyisiä eikä heijastavia seinä- ja kattopinnoja saa rakentaa. Rakennuspaikkojen rakentamaton osa on hoidettava luonnonvaraisen ja rakennuspaikoilla on säilytettävä maiseman kannalta merkittävä puusto. Kaava-alueen rakentamisen sijoittumisesta on havainnekuva selostuksen liitteenä 9.

Maatilojen talouskeskusten korttelissa 2 olemassa oleva paikallisesti merkittävä vanha pihapiiri säilytetään. Kaavamääräyksen mukaan alueella kohdistuvat toimenpiteet tulee toteuttaa siten, että pihapiirin maisemallinen ilme säilyy.

Kulttuurimaisema ja maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Suunnittelualue on maakunnallisesti arvokasta Kallionkielen-Tevaniemen-Riititalan maisema-aluetta (mam) sekä Tevaniemen maakunnallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa. Tevaniemen keskusta on osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti

ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Avointen maisematilojen säilymiseen ja uusien rakennuspaikkojen sijaintiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointi: Ehdotus maakunnallisiksi maisema-alueiksi 2013 mainitaan, että Kallionkielen-Tevaniemen-Riitalan kulttuurimaiseman voimakkaiden ja kauniiden luonnonpiirteiden sekä vuosisatoja jatkuneen maanviljelyn muovaama maisema vesistöineen on harvinaisen edustava ja avoimet vesistömaisemat ovat keskeisessä osassa maisema-alueelle. Korkeuserojen ansiosta avautuu useita vaikuttavia näkymiä mm. Tevaniemen, Miettisen ja Kallionkielen alueilta vesistöjen suuntaan. Myös Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Pirkanmaan maakuntamuseon kaavaluonnoksesta antamissa lausunnoissa mainittiin yhtenä maisemaan liitettävänä arvotekijänä Luhalahdentieltä avautuvat edustavat näkymät kohti Kyrösjärveä.

Selostuksen liitteessä 10 on tarkasteltu Luhalahdentieltä peltojen yli kohti Kyrösjärveä avautuvia tärkeimpiä näkymiä. Näkymäpaikat on numeroitu 1-5. Näkymäpaikalta 1 avautuvat avoimet näkymät kohti Kyrösjärveä etenkin hieman viistoon oikealle koulurakennukselle päin katsottaessa. Avoimen maisematilan reunoilla on tarpeeksi vähän puustoa ja muuta kasvillisuutta näkymää peittämään. Loma-asuntojen korttelin 1 rakennuspaikat jäävät näkymän vasempaan reunaan eivätkä tässä kohtaa peitä näkymää Kyrösjärvelle. Rakennuspaikat erottuvat selkeämmin, kun katsotaan näkymäpaikalta suoraan eteenpäin kohti Kyrösjärveä.

Näkymäpaikalta 2 avautuvat näkymät Kyrösjärvelle yli avoimen peltomaiseman sekä suoraan että viistosti vasemmalle katsottaessa. Ranta-asemakaavan MA-merkintä turvaa, että alue säilyy avoimena myös tulevaisuudessa. Vasemmalla maisematilaa rajaa korkea ja tiheä puusto ja aivan tien varressa sijaitsee matala rakennus. Oikealla avointa maisematilaa rajaa harvahko puusto, jonka takana sijaitsee koulurakennus ja leikkikenttä. Loma-asuntojen korttelin 1 rakennuspaikat erottuvat suoraan katsottaessa näkymän vasemmassa reunassa, mutta erottuvat maisemassa selkeämmin, kun katsotaan näkymäpaikalta hieman viistoon vasemmalle.

Näkymäpaikalta 3 avautuu avoin näkymä suoraan Kyrösjärvelle. Rannassa ei ole juurikaan kasvillisuutta näkymän peitoksi. Erillispientalojen korttelin yksikerroksiset rakennuspaikat erottuvat näkymäpaikalta kohti Kyrösjärveä katsottaessa.

Näkymäpaikalta 5 suoraan Kyrösjärvelle katsottaessa (kartalla länteen) avautuu avoin maisematila peltojen yli kohti Kyrösjärveä. Näkymän järvelle katkaisee rannan tuntumassa kasvava tiheä puusto. Avoimessa maisematilassa erottuu peltojen keskellä pienehkö puustoalue, jonka suojassa sijaitsee ulkorakennus. Kaavassa osoitetut loma-asuntojen korttelit 4 ja 5 sijoittuvat Kyrösjärven ranta-alueelle rannalla sijaitsevan puuston välittömään läheisyyteen. Luhalahdentielle ei juurikaan erotu korttelin 5 lomarakennuspaikka eikä rannan tuntumassa jo olemassa olevat rakennukset. Korttelin 4 lomarakennuspaikka erottuu kaukomaisemassa, jossa hallitsevin elementti on kuitenkin rannassa sijaitseva melko korkea puusto. Näkymäpaikalta 5 viistosti vasemmalle (kartalla lounaaseen) katsottaessa näkymän Kyrösjärvelle peittää avoimen maisematilan reunalla sijaitseva kasvillisuusvyöhyke. Erillispientalojen kortteli 3 on kaavassa osoitettu puoliavointa maisematilaa rajaavan puuston taakse olemassa olevan rakennuskannan lähettävälle. Näkymäpaikalta 5 kohti kortteli 3 aluetta näkymän katkaisee puoliavointa maisemaa rajaava puusto. Näkymäpaikalta 5 viistosti vasemmalle (kartalla lounaaseen) katsottaessa näkymän Kyrösjärvelle peittää avoimen ja puoliavoimen maisematilan reunoilla sijaitsevat kasvillisuusvyöhykkeet.

Näkymäpaikalta 4 katsottaessa suoraan Kyrösjärvelle korttelin 4 rakennuspaikka erottuu ehkä hieman selvemmin. Maisemaa hallitsee kuitenkin edelleen rannan korkea puusto avoimen maisematilan reunoilla. Korttelin 5 rakennuspaikka ei erotu maisemassa. Kun näkymäpaikalta 4 katsotaan viistosti vasemmalle kohti järveä (kartalla lounaaseen) erillispientalojen kortteli erottuu selkeämmin.

Näkymien tarkastelun tuloksena maisemassa erottuvat hieman muita selkeämmin loma-asuntojen kortteli 1 sekä erillispientalojen kortteli 3. Erillispientalojen kortteli 3 erottuu maisemasta näkymäpaikalta 3 katsottuna, mutta jää maisemaa hallitsevan puuston taakse vasemmalle, kun maisemaa tarkastellaan näkymäpaikalta 5. Loma-asuntojen kortteli 1 erottuu maisemasta selvemmin näkymäpaikalta 2 viistoon vasemmalle katsottaessa, mutta jäävät näkymän vasemmalle reunalle, kun maisemaa tarkastellaan näkymäpaikalta 1 oikealle viistoon. Loma-asuntojen korttelit 4 ja 5 sijaitsevat avoimen maisematilan reunalla korkean ja maisemaa hallitsevan puuston yhteydessä tarpeeksi kaukana Luhalahdentieltä, jotta ne erottuisivat selvästi, kun maisemaa tarkastellaan Luhalahdentieltä kohti Kyrösjärveä. Maatilatalouden kortteli 2 ei kuulunut osaksi tarkastelua, sillä se sijaitsee Luhalahdentien vastakkaisella puolella, kun tarkastellaan näkymiä Luhalahdentieltä kohti Kyrösjärveä.

Kaavassa osoitettu rakentaminen tulee näkymään vähäisessä määrin alueen maisemassa. Hallitsevimpia maiseman elementtejä ovat jatkossakin avoimet peltoalueet ja vesistö sekä paikoin rannan tuntumassa kasvava tiheähkö puusto/kasvillisuus. Avointa ja rakentamatonta peltoaluetta jää laajasti alueelle ranta-asemakaavan toteuduttua, mikä mahdollistaa avoimet näkymät Kyrösjärvelle myös jatkossa. Ranta-asemakaavan MA-merkintä turvaa, että alue säilyy avoimena myös tulevaisuudessa. Rakennuspaikkojen sijoittamisella on pyritty alueen kylämäisen asutuksen tiivistämiseen ja täydentämiseen, ei pirstomaan avoimia peltoalueita. Rakentamisen sijoittaminen esimerkiksi Luhalahdentien varteen olisi vaikuttanut alueen maisemaan ja näkymiin Kyrösjärvelle huomattavasti enemmän. Ranta-asemakaavoituksella säilytetään alueen puusto. Kaava-alueen rakentamisessa huomioidaan maisemaan sopiva rakennuskorkeus (kerrosluku) niin, että rakentamisella olisi mahdollisimman vähäinen vaikutus Luhalahdentieltä kohti Kyrösjärveä avautuville näkymille. Myös rakennusten sopeuttamiseksi maisemaan ohjataan kaavamääräyksillä. Kaava-aluetta koskevien määräysten mukaan alueen rakentamisessa tulee ottaa huomioon alueen kuuluminen arvokkaaseen maisemakokonaisuuteen ja erityisesti se, että uudisrakentaminen ja rakennusten peruskorjaukset tulee sovittaa perinteiseen rakennustapaan siten, että rakennusten ja maiseman muodostama kokonaisuus säilyy.

Virkistys

Kaavaratkaisulla ei ole vaikutusta virkistysalueen määrään. Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä on laajat ja yhtenäiset virkistysalueet. Tevaniemen kylän alueella on myös yhteinen uimaranta.

Ranta-asemakaavassa koko emätilan rantarakennusoikeus tulee käytetyksi. Kaavaratkaisu varmistaa, että emätilan alueelle jää laajasti yhtenäisiä rakentamisesta vapaita ranta-alueita, joita voidaan käyttää virkistäytymiseen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnonolot

Alueelta on valmistunut luontoselvitys syksyn 2019 aikana. Luontoselvityksen on laatinut Turkka Korvenpää Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:stä. Luontoselvitys on selostuksen liitteenä 7.

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelu-, metsä- tai vesilain mukaisia kohteita, uhanalaisten luontotyyppien esiintymiä, valtakunnalliset

Metso-kriteerit täyttäviä kohteita tai muita arvokkaita luontotyypppejä.

Selvitysalueelta ei löytynyt maankäyttöön vaikuttavia luontoarvoja. Alueen merkitys lepakoille on selvityksen mukaan vähäinen, eikä siellä ole liito-oravalle sopivia metsiä. Linnusto on jokseenkin tavanomaista. Muutamia lintulajeja lukuun ottamatta uhanalaisia tai silmällä pidettäviä lajeja ei ollut ennestään tiedossa eikä niitä havaittu myöskään selvityksessä. Kyrösjärvessä kasvaa Länsi-Suomessa harvinaista kelluskeiholehteä. Lajin perusteella ei ole tarpeen esittää kaavoitusta koskevia maankäyttösuosituksia, mutta jos rantavesiä syystä tai toisesta tulevaisuudessa ruopataan, olisi laji hyvä ottaa tällöin huomioon.

Pohjavedet ja pienilmasto

Alue ei ole luokiteltua pohjavesialuetta. Kaavalla ei ole oleellista vaikutusta pienilmastoon.

Maa- ja kallioperä

Alueen rakennettavuus on hyvä.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavalla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia muille kuin maanomistajalle.

5. Ranta-asemakaavan toteutus

5.1. Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Ranta-asemakaavan toteutumista ohjaa kaavakartan lisäksi tämä kaavaselostus ja liitteenä oleva havainnekuva (liite 9).

5.2. Toteuttaminen ja ajoitus

Alueen toteuttaminen voidaan käynnistää, kun ranta-asemakaava on tullut kuulutuksella voimaan. Maanomistaja vastaa ranta-asemakaavan toteuttamisesta omistamillaan maa-alueilla.

5.3. Toteutuksen seuranta

Alueen toteutuksen seurannasta ja valvonnasta vastaa Ikaalisten kaupunki.

Turussa 27.8.2021

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins.